

Sivilombudsmannen
Forebyggingsenheten mot tortur og umenneskelig behandling ved
frihetsberøvelse
Postboks 3, Sentrum
0101 OSLO

Deres ref: 2016/2457

Vår ref:
201508969-32

Dato:
13.03.2017

VEDRØRENDE SVAR ETTER FOREBYGGINGSENHETENS BESØK I TELEMARK FENGSEL, KRAGERØ AVDELING DEN 1.-2. NOVEMBER 2016

Det vises til Sivilombudsmannens forebyggingsenhets besøk i Telemark fengsel, Kragerø avdeling 1.- 2. november 2016. Det vises deres brev av 12.12.16, hvor det bes om å bli orientert om oppfølging av rapportens anbefalinger innen medio mars 2017. Det bes videre om at vårt svar utformes slik at den kan offentliggjøres. Dersom svarene inneholder opplysninger som ikke kan gjøres offentlig kjent bes det fra deres side om at det opplyses om hjemmel for å unnta disse opplysningene, og at en sensurert versjon av svarene oversendes dere slik at denne kan offentliggjøres.

Etter hva Telemark fengsel kan se er det er det ikke behov for å sensurerer noen deler av vårt svar.

6.3 Beskyttelse og ivaretagelse

Det vises til deres anbefaling i forhold til bruk av dobbeltceller:

"Fengselet bør utvise stor forsiktighet med å plassere innsatte på dobbeltcelle. Der dette gjennomføres bør det baseres på frivillighet etter en grundig risikovurdering av sammensetningen av innsatte."

Det vises til side 15 i deres besøksrapport hvor det fremgår at innsatte ikke blir plassert på dobbeltcelle med mindre de selv har samtykket til dette. Fengselet kan videre bekrefte at det gjennomføres en grundig risikovurdering av sammensetningen av innsatte før to innsatte plasseres sammen på en dobbeltcelle. Etter hva fengselet erfarer oppleves bruk av dobbeltcelle som trygt og sosialt for de innsatte som selv ønsker en slik ordning. Fengselet er av den oppfatning at det foreligger gode rutiner for hendelser hvor innsatte ikke lengre ønsker å sitte på dobbeltcelle. Det er også et spørsmål om hvorvidt Kragerø fengsel vil få lov av regionalt og nasjonalt nivå til å gå med ledige plasser dersom ingen ønsker å bo på dobbeltcelle. Dette har enda ikke blitt en problemstilling da flere ønsker å bo på dobbeltcelle.

Region sør

Postadresse:
Dokumentsenter,
Postboks 694
4302 Sandnes

Besøksadresse:
Rødmyrlia 43, 3740
Skien

Telefon: 33207600
Telefaks: 35531331
Org.nr: 911 830 868

Saksbehandler:
endbendi
E-post: postmottak.telemark-
fengsel@kriminalomsorg.no

7.3 Fysiske forhold og fellesskap

Det vises til deres anbefalinger i forhold til uteområdet:

"De innsatte bør sikres muligheter for fysisk aktivitet i friluft som tilfredsstillende internasjonale standarder. Luftegården bør oppgraderes, slik at den blir på nivå med andre høysikkerhetsfengsler og tilpasset lengre soningstid."

Hva gjelder de innsattes muligheter for fysisk aktivitet i friluft vises det til at fengselet grunnet sin beliggenhet ikke vil ha mulighet til å utvide luftegården i fremtiden. Det vises derimot til at det er satt ned et utvalg som skal utarbeide en bestilling til eier av luftegården, Statsbygg, hvor det blant annet skal bes om flere benker, større område dekket av tak og et vindu i det sydlige hjørnet av luftegården. Dette vinduet vil kunne gi utsyn til park og deler av byen, men skal ikke kunne gi innsyn fra utsiden av fengselet. Vinduet vil også forbedre lysforholdene i luftegården. Det vises til at dette er de innledende planene, og at utvalgets formål er å utbedre de fysiske begrensinger som luftegården medfører. Det vises til at det fortsatt jobbes med å utbedre Kragerø fengsel, blant annet ved å utvide skoleplassen. Det vises til at disse prosjektene må ferdigstilles før Statsbygg går i gang med utbedringen av luftegården.

Hva gjelder de innsattes muligheter for fysisk aktivitet i friluft vises det til fengselets ordning med såkalte "plussbetjenter". Fengselet har denne ordningen da den tre ganger i uken frigjør en betjent som benyttes til fremstillinger av de innsatte. Formålet med denne ordningen er først å fremst å gi et kompensierende tilbud til innsatte. Det vises også til at fengselet legger individuelle planer for ½ år av gangen for alle innsatte med dommer på mer enn fem år. I disse planene legges det vekt på fremstillinger av sosial art hvor innsatte blir ledsaget av to tjenestemenn.

8.1/8.2 Mottaksrutiner og informasjon ved innkommst

Det vises til deres anbefalinger vedrørende informasjon til utenlandske innsatte ved innkommst:

"Det bør sikres at alle innsatte ved innkommst mottar muntlig og skriftlig informasjon om sine rettigheter og fengselets rutiner på et språk de forstår. Fengselet bør sikre at utenlandske innsatte so har behov for det, gis mulighet for bruk av tolk ved behov også i tiden etter innkommstfasen. Særlig gjelder dette innsatte som snakker lite eller ingen engelsk."

Det vises til at fengselet er oppmerksom på denne problemstillingen, og fengselet vil kopiere opp Kriminalomsorgens "Informasjon for utenlandske innsatte – presentasjon av fengselshverdagen" på de aktuelle språkene etter hvert som vi mottar utenlandske innsatte. Det har også etter overgangen til kvinnefengsel vært fokus på å oppdatere og oversette informasjonen som de innsatte har krav på til et språk de behersker. Det gjøres også oppmerksom på at det ved behov benyttes tolk. Fengselet er av den oppfatning at det benyttes tolk i mye større grad enn hva som fremkommer av Sivilombudsmannens rapport. Det vises til sist til at under deres besøk i Kragerø fengsel var mottaksavdelingen under ombygging, og informasjonsfilm-utstyret var av den grunn tatt ned. Dette vil bli satt opp igjen i den nye mottakelsen, samt at det vil bli lagt inn en infokanal på innsattes TV på cellene når det nye TV-anlegget er installert.

9.2 Kontrolltiltak

Det vises til deres anbefaling vedrørende visitering:

"Kragerø fengsel bør ta opp med Kriminalomsorgsdirektoratet hjemmel for å benytte politiets ansatte eller helsepersonell ved visitasjon av innsatte."

Fengselet er her av den oppfatning at deler av anbefalingen ikke er basert på de faktiske opplysninger som ble lagt frem under deres besøk i Telemark fengsel, Kragerø avdeling. Ass.

fengselsleder ved Kragerø fengsel uttalte under deres besøk at det ved et tilfelle for flere år siden var benyttet en polititjenestemann grunnet behov for mannlige tjenestemenn under visitasjon av en mannlig innsatt. Fengselet har ingen praksis for bruk av polititjenestemenn i slike situasjoner, og har heller ikke behov for dette da det påses at det alltid er en kvinnelig betjent på jobb. Det vises videre til at dersom det skulle oppstå en situasjon hvor det ikke er en kvinnelig betjent på jobb vil det bli kalt inn en kvinnelig betjent for å bistå under visitasjon. Dette underbygges av at det operative politiet ikke lengre har fast tilholdssted i Kragerø. Fengselet vil påpeke at deres anbefaling om at helsepersonell ikke skal benyttes til visitasjon er noe som tas til etterretning, da fengselet deler deres syn på at dette kan medføre en uheldig rolleblanding. Det er også ukjent for fengselet at helsepersonell har blitt benyttet til visitering av innsatte.

10.2/10.3 Arbeids- og aktivitetstilbud

Det vises til deres anbefalinger vedrørende et verdig arbeidstilbud:

"Fengselet bør legge til rette for at innsatte kan få tilgang til flere arbeidsoppgaver, som i større grad kvalifiserer for arbeidslivet. Fengselet bør inngå en dialog med arbeidstilsynet for å få en vurdering av arbeidsforholdene ved verkstedet tilfredsstillende arbeidstilsynets krav."

Det vises først til vedlagt skriv fra skoleavdelingen ved Telemark fengsel. Fengselet er av den oppfatning at det som fremgår av det vedlagte skrivet i stor grad viser fengselet kan tilby de innsatte aktiviteter som i større grad kvalifiserer til arbeidslivet. Det vises videre til at 70 % av Kragerø fengsels innsatte er uføre, og at arbeidstilbudet om pakking av skruer/skiver fungerer svært godt som et lavterskeltilbud. Hva gjelder deres anbefaling om dialog med arbeidstilsynet vises det til at det er kjøpt inn regulerbare stoler som kan tilpasses hver enkelt innsatt.

Det er igangsatt modulbasert undervisning innen renholderyrket og dette er en grunnopplæring som kan føre til fagbrev som renholder. Ved å gjennomføre kun deler av denne opplæringen kan dette kvalifisere til jobb.

11. Helsetjenesten

Hva gjelder deres anbefalinger i henhold til helsetjenesten vises det til at helseavdelingen gir eget tilsvarende på deres anbefalinger.

12.2/12.3 Kontakt med pårørende

Det vises til deres anbefaling vedrørende barneansvarlig:

"Kragerø fengsel må sørge for at det blir etablert faste rutiner for at barneansvarlig besøker fengselet, alternativt at det opprettes egen barneansvarlig person i Kragerø fengsel."

Det vises til at det som en direkte konsekvens av deres anbefalinger er blitt etablert en egen barneansvarlig i Kragerø fengsel.

Det vises til deres anbefaling vedrørende telefon:

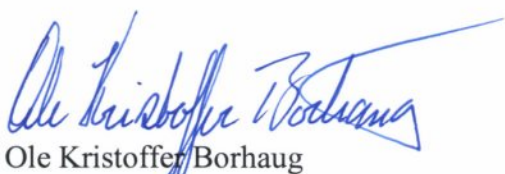
"For at mødre skal kunne opprettholde god kontakt med sine barn under fengselsopphold, bør fengselet legge til rette for at innsatte kan få tilgang til Skype eller tilsvarende gratis kommunikasjonsløsning."

Det er per dags dato flere prosjekter ved fengselet som må ferdigstilles først, men fengselet har planlagt å sette opp utstyr som kan benyttes til slik kommunikasjonsløsning som nevnes av Sivilombudsmannen. Det vil da måtte gjennomføres en konkret sikkerhetsmessig vurdering og

det må bli gitt en tillatelse fra sentralt hold (KDI) for å kunne ta i bruk en slik kommunikasjonsløsning på lik linje med besøk, telefonering og lignende.

Fengselet vil til sist vise til at vi forsøker å utvide telefontilbudet i så stor grad som mulig til innsatte med barn, utenlandske innsatte og innsatte som ikke mottar besøk.

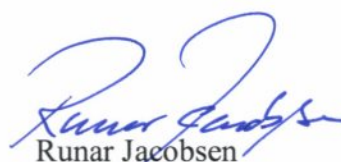
Mvh

Ole Kristoffer Borhaug

Fengselsleder

Telemark fengsel

Runar Jacobsen

Ass. fengselsleder

Kragerø avdeling

Espen Jambak

Ass. fengselsleder

Telemark fengsel

Endre Bendixen

Rådgiver

Kopi:

Region Sør

Lisbeth Andersen ved KDI